

Vit eiga nú beinanvegin at taka av tilboði um samarbeiði við Japan

— Vit hava í dag møguleikar at stiga eitt stig framum aðrar fiskivinnutjóðir í Vesturheiminum men hetta stig má takast nú. Tí drála vit her, verða tað heilt aðrar og størri »Norður-Atlants-tjóðir«, sum verða bodnar somu møguleikar, sum okkum standa í boði í dag, sigur Tormóður Dahl, m.a. í sínum úrskurði av Japansfrágreiðingini.

Hann skrivar:

Úrskurður

Nú hava seinastu 2 árin 2 sendinevndir umboðandi týðandi partar av føroyska vinnulívinum verið á kanningarferð í Japan.

Einki er at ivast í, at hesar vitjanir hava havt og koma at hava stórt árin á vinnulívsmenningina í Føroyum. Her verður tá fremst hugsað um menningina innan víðari góðsking av fiskaverum og innan havbúnaðin. Eitt beinleiðis úrslit av fyrru Japanferðini er, at okkara útflutningur til hetta fjar-skotna land er vaksin úr ongum til umleið 8,5 mill. kr. í 1982 og, tá árið er av, 22,5 mill. kr. í 1983.

Eg hugsi ikki, at nakar ivast í, at vit hava nógv at læra av heimsins størstu fiskivinnutjóð, men hinvegin eru vit helst allir samdir um, at japansk teknologi, framleiðslu-

hættir, leiðsluskipanir o.s.fr. í nógvum førum ikki beinleiðis kunnu nýtast í okkara landi. — M.a. forða dagsins lónar- og marknaðarviðurskipti fyri tí. Somuleiðis eru tað eisini ymisk lögfrøðiligg reglunið (formalitetur), ið mugu loysast, skulu vit til fulnar fáa tilætlaðu nyttuna burtúr nevndu »bonusskipanum«, »dygdarrangnum« o.s.fr.

Tað týðningarmesta her er tó, hvussu hesar broytingar verða framdar, og hertil er at siga:

Skulu nýggj hugskot vinna fram, so tey verða til veruligt gagn fyri okkara samfelag, er fremsta treytin hon, at tey verða framd í samljóði við — tað besta í — murunu í tí fólki ið her býr — ella sagt meira hátíðarkent:

I samljóði við tað besta í føroysku fólkasálini.

(Óneyðugt skuldi her verið at skoytt uppi, at henda serstaka føroyska muran sjálvandi ikki er tað sama sum hvat Pauli, Atli, Erlendur, Jógvan, Hilmar og Adolf meina til samans »dividerað« við 6).

Nú er munurin á japansku og føroysku muruni í nógvum førum sum kunnugt rættuliga stórur, so tað verður at taka sína tíð, áðrenn vit finna fram á ein fyrri okkum møgulan hátt at fremja øll tey tiltøk, ið her kunnu og eiga at verða framd í fyrsta umfari.

Men tað hevur alstóran týðning, at hetta fyrireikingandi arbeiði byrjar beinanvegin.

Tvey tiltøk hava tó longu havt ta neyðugu føroysku »búningartíð« og eru tey: Isetan av einari surimiverksmiðju umborð á Reynsatindi og projek-

teraða góðskingarviðirkið í Kollafirði, ið m.a. skal kunna víðarigóðska surimiið frá Reynsatindi (t.d. til crab-stick og liknandi vörur).

Japanarar hava seinastu 2 árin sýnt stóran áhuga fyri samstarvi/samhandil við Føroyar, og nú vit vitjaðu har varð nógv tosað um møguleikarnar fyri at fremja ávisar »joint-venture« sáttmálar millum bæði londini. Heimafturkomin hava vit so fingið sendandi eitt og annað skrivligt tilfar hesum viðvíkjandi.

Alt er tó enn á einum reint fyrireikingandi menningargstigi og sjálvandi mugu okkara landsmyndugleikar taka allar avgerðir hesum viðvíkjandi.

Nevnast kann at eitt uppskot japanaranna miðjar ímóti at fáa loyvi at fremja ein ávisan royndar- og rannsóknarfiskiskap í føroyskum sjóøki (og á altjóða sjóøki her í nánd) — sjálvandi við fólki frá føroysku fiskirannsóknarstovuni, fiskivinnuni og øðrum áhugaðum við umborð. Helst verður tað eisini so at okkum verður at standa í boði at fáa fólk umborð á ein nútímans japanskan verksmiðjutrolara í teirra sjóøki ella har í nánd.

Føroyingar hava so hollan kunnleika til fiskivinnuna at mær nýtist neyvan at útgreina tann ómetaliga stóra týðning slíkir sáttmálar kunnu fáa fyri okkara land.

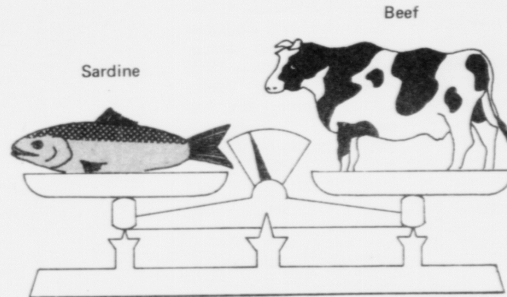
Tað, sum harafturímóti kanska ikki allir vit føroy-

ingar eru púra greiðir yvir er, at tað í dag í veruleikanum er Japan og ikki Vesturheimurin, ið »dikterar« ta teknologisku menningina í heiminum og kemur at gera tað meira og meira. Tí er tað teirra vitan vit mugu royna at troyta — ikki minst á fiskivinnuøkinum, har teir jú í mong mong ár hava ligið á odda.

Vit hava í dag møguleikar at stiga eitt stig framum aðrar fiskivinnutjóðir í Vesturheiminum, men hetta stig má takast nú. Tí drála vit her, verða tað heilt avgjört aðrar og størri »Norður-Atlants-tjóðir«, ið verða bodnar somu møguleikar, sum okkum standa í boði í dag.

Hesar tjóðir verða ikki at drála.

Animal protein is an essential nutritional element for human life and sea food is richer in high-quality proteins than even meats obtained from farm animals.

Comparison of protein levels in fish and Cattle

Nýggjar leiðir innan føroyska fiskivinnu

Frá bíligum svartkjafti til dýrar »Crab-sticks«

Vánirnar fyri einum Crabstick í Føroyum eru stak góðar — um vit bert koma í gongd beinanvegin

Um surimi og vørur úr surimi

Hóast tað er rætt øðrumegin at siga at surimi er eitt víðari góðskað farsprodukt, so verður surimi í Japan álikavæl ikki roknað sum annað enn eitt hálvfabrikata, ið vanliga ikki verður nýtt beinleiðis til matgerð í húsarhaldinum eins og liðugtveran fars um okkara leiðir.

Tilætlanin við surimi er ein farsvera framleidd úr

fiski ið tolar hitaviðgerð (kóking, steiking etc.) uttan so at toyggið (elasticiteturin — japansk: »ASHI«) verður skalað í størri mun.

Úr suriminum verða so framleiddar ein nøgd av liðugtverum, ið, — eftir hvussu vøran er hitaviðgjerd (kókað, stókt/grillað ella »friturestókt« og hvernig evni/úrdráttir (grønmeti, ris, tari krabba- og krillúrdráttur kryddurtir o.s.fr.), ið verða

blandað uppi surimiið — í dag verða nevndar:

»Kamaboko« (oftast dampkókað)

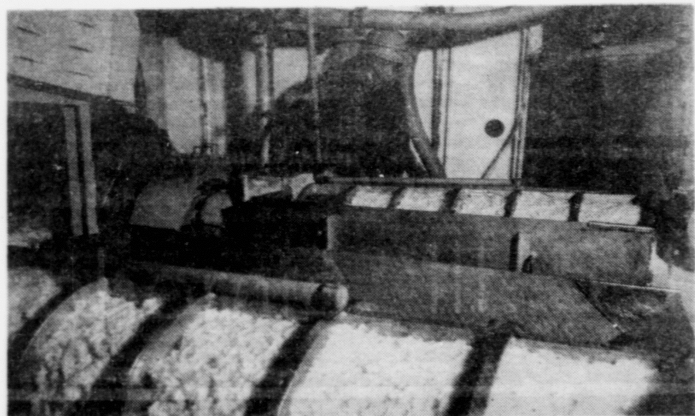
»Shikuwa« (oftast stókt/grillað)

»Satsumaage« (oftast frutrestókt)

Ein um okkara leiðir (ta seinastu tíðina) ofta nevnd kamaboko-vera er »crab-stock«. Ofta verður heitið »Kamaboko« nýtt sum eitt felagsheiti fyri tær ymisku liðugtverurnar, ið verða framleiddar úr surimi.

Fiskaúrdráttur »Surimi« er elligamal — hvussu gamalt vita menn ikki — men framleiðslu-hátturin kom til Japan úr

Framhald á síðu 16

Teir framleiða surimi umborð á japanskum trolara